

Anti-pest procedure

In de schoolgids staan 'Huisregels' beschreven die belangrijk zijn voor een veilige en prettige werkomgeving. In z'n algemeenheid gaan we uit van de volgende twee basisregels:

- We gaan respectvol met elkaar om
- We houden rekening met elkaars grenzen

Alleen op deze manier kunnen we er samen voor zorgen dat er een prettige en veilige sfeer heerst op school en in de klas. Op het Ignatius gebruiken we de volgende definitie van pesten:

- doorgaan met ongewenst plaaggedrag nadat de gedupeerde duidelijk heeft aangegeven dat het moet stoppen.

Dit geldt ook voor plagerijen/pesterijen buiten school(tijd) of via sociale media. Je komt elkaar immers de dag erna op school weer tegen en dan kan er een onveilige sfeer ontstaan.

Het doel van de Anti Pest procedure is om in een vroeg stadium het plaaggedrag te ontmoedigen, voordat het pesten wordt.

We gebruiken op school de volgende termen:

- **Gedupeerde:** iemand die zich gedupeerd voelt doordat ongewenste plagerijen doorgingen ondanks twee stoptekens van de gedupeerde
- **Veel-plager:** iemand die na twee stoptekens van gedupeerde doorgaat met plagen
- **Pester:** iemand die zelfs na twee interventies van de mentor doorgaat met plagen, zodat de afdelingsleider ingeschakeld moet worden

Elke klas kan de algemene schoolregels aanvullen met eigen klassenregels, hier hoort altijd de regel 'stop is stop' bij. Deze regel houdt het volgende in:

- Als iemand mij vraagt te stoppen, stop ik
- Als ik last heb van andermans gedrag, vraag ik die ander te stoppen
- Als die ander dat na mijn tweede stopteken niet doet en we er dus samen niet uitkomen, dan meld ik me voor een gedragsadvies bij de mentor

De mentor doet dan hoor- en wederhoor. Als de gedupeerde juist gehandeld heeft, riskeert de plager een tijdrovende schrijftaak over het eigen gedrag. Deze bezinningsopdracht moet ondertekend door de ouders weer bij de mentor worden ingeleverd.

Het doel van de bezinningsopdracht is dat wij willen dat de straf verband houdt met het gebeurde. Wij willen dat de leerling lang stilstaat bij het eigen onwenselijke gedrag en bij toekomstig wenselijk gedrag, bovendien stellen wij ouders op deze manier snel op de hoogte. Als de gedupeerde niet adequaat heeft gehandeld, bijvoorbeeld door eigen rechter te spelen of door terug te pesten, wordt de straf eerlijk gedeeld. De gedupeerde krijgt dan ook een eigen schrijftekst.

Als deze aanpak niet helpt, wordt er opgeschaald: er komen meer of andere corrigerende maatregelen en eventueel hulp voor de veel-plager/pester en de mentor neemt ook contact op met de ouders. Na drie meldingen bij de mentor worden de afdelingsleider en de ouders er intensiever bij betrokken. De afdelingsleider zal in gesprek gaan met de ouders over aanvullende maatregelen en steun op school en thuis, eventueel met inschakeling van professionele hulpverlening. Als al deze maatregelen en hulp het pestgedrag niet kunnen stoppen, is er waarschijnlijk sprake van een (gedrags)probleem waarvoor nader onderzoek nodig is. Het kan dan ook nodig zijn om te zoeken naar een tijdelijke Time-out voorziening elders of –in zeer ernstige gevallen- naar een schooltype dat beter is toegerust op het omgaan met een dergelijke gedragsstoornis.

De Anti Pestprocedure wordt in klas 1 door de mentor uitgelegd aan de leerlingen en aan de ouders. Wij verwachten van ouders medewerking bij het creëren van een veilige werksfeer op school door hun kinderen thuis te helpen bij het op de juiste wijze omgaan met de 'stop' procedure en door de school te steunen als er na overtreding van die procedure een corrigerende maatregel volgt voor

pester of/en gedupeerde.

Aan het begin van elk leerjaar staan de mentoren stil bij de klassenregels voor een prettige werksfeer en zij houden vinger aan de pols. Bij klassen waar in de loop van het schooljaar blijkt dat er geen goede werksfeer is, wordt een enquête in de klas afgenomen met als doel de klassenregels aan te scherpen.

Aanvullende informatie voor docenten en mentoren

De schoolpedagoog heeft een aantal lesopzetten en hulpdocumenten gemaakt ter ondersteuning van het Anti Pestprotocol.

Deze kun je kopiëren voor eigen gebruik. Suggesties ter verbetering zijn welkom.

Bespreking AntiPest protocol in de mentorlessen aan het begin van het schooljaar

In een van de eerste mentorlessen wijst de mentor op de schoolregels en bespreekt met de klas hoe er op een prettige manier gewerkt kan worden. Hierbij wordt ook besproken hoe de school met pesten omgaat.

Stel dat de algemene schoolnorm voor gewenst gedrag is:

Op het St. Ignatiusgymnasium vinden we het respecteren van elkaar en het respecteren van elkaars grenzen heel belangrijk. Want dan kan iedereen zich prettig en veilig voelen.

Om te zorgen dat we op de juiste wijze rekening houden met elkaars grenzen, gaan we een procedure afspreken die bestaat uit een paar spelregels voor de omgang met elkaar.

Daarom geldt in omgang met elkaar het volgende uitgangspunt:

Voor het maken van opmerkingen, grappen, betekent dat:

We letten bij ons gedrag heel goed op andermans grenzen.

Zodra een ander een duidelijk 'stopteken' geeft, houden we daar meteen rekening mee.

Stoptekens kunnen komen van

1. klasgenoten
2. medescholieren
3. docenten
4. en alle andere volwassenen die op een school werken.

We mogen best eens een scherp of flauw grapje maken als we daarbij de ander of anderen maar goed in de gaten houden om te controleren of mensen om ons heen onze grappen nog wel leuk vinden.

Wat is de taak van de vakdocent als er pestgedrag wordt waargenomen?

Docenten hoeven alleen maar

1. pestgedrag te signaleren/ benoemen en
2. Een duidelijk stopteken te geven en
3. het signaal door te spelen naar de mentor.

Tekstsuggestie voor in de klas :

"Ik zag/hoorde jou al dan niet voor de grap ### zeggen/doen, daar houden wij op school niet zo van, ook niet als het voor de gein is. Dat wil ik dus niet meer horen/zien. Voor de zekerheid

meld ik het even bij je mentor, dan bespreken jullie daar maar even wat dat allemaal te betekenen had..”

Wat is de taak van de mentor na melding veelplagerij?

In grote lijnen:

* Bij de eerste melding van Veelplagerij:

- roept de mentor Veelplager en Gedupeerde bij zich
- en luistert even aandachtig.

Als Gedupeerde zelf niet door sociaal onhandig of ergerniswekkend gedrag de kwestie in de hand heeft gewerkt of heeft doen escaleren, dan handelt de mentor als volgt:

- a. geeft de eerste keer een duidelijk stopteken (waarschuwing) aan de Veelplager
- b. legt uit dat we op onze school er niet van houden dat een leerling doorgaat met bepaald al dan niet grappig gedrag, zeker niet nadat een ander duidelijk een stopteken heeft gegeven.
- c. deelt mee dat bij een volgende melding van plagerij/pesterij (die door een docent of leerling wordt gemeld), een consequentie aan verbonden wordt aan dat gedrag. Dan krijgt de Veelplager een flinke schrijftaak mee naar huis. Die schrijftaak gaat over het eigen pestgedrag, ‘kost’ minstens een uur schrijven in de eigen vrije tijd en moet door ouders worden ondertekend.

* Bij de tweede melding van veelplagerij zal er

- * voor de Veelplager (Pester in spe) twee of meer uur schrijven over het eigen gedrag mee gemoeid zijn en
- * met de ouders gesproken worden over de wenselijkheid van hulpverlening of een sociale vaardigheidstraining als hun zoon/dochter het pesten niet kan nalaten.

* Bij de derde melding begint het er toch echt op te lijken dat betreffende leerling het eigen Pestgedrag niet kan begrenzen.

Dan zal

- a. naast het opleggen van stevigere maatregelen (vele uren nablijven, kans op overplaatsing naar andere klas, kans op schorsing)
- b. ook o.i.m. ouders hulpverlening gezocht moeten worden voor de Pester, om ander gedrag te leren.

Menige pester ziet in dergelijke maatregelen en/of in hulpverlening geen brood, dus zal zich al in een veel eerder stadium tot het uiterste inspannen zijn pestneigingen te beteugelen. Tot een schorsing, overplaatsing naar een andere klas, gedragstherapie zal het zelden komen.

Achtergrondinformatie taak mentor bij eerste melding

Bij een eerste melding van gedupeerde over ‘het negeren van twee stoptekens’:
wat gaat de mentor dan doen en met welk doel?

DOEL:

Simpelweg ervoor zorgen dat het ongewenste pestgedrag stopt.
Niets meer. En niets minder

DON'T's:

Wat gaat mentor of afdelingsleider (in deze fase nog) NIET doen?

1. Géén invoelende gesprekken voeren met de pester in deze fase ook niet om erachter te komen waarom die pest. Die gesprekken komen pas in een later stadium aan de orde.
Toelichting: Het gevaar om in een te vroeg stadium gesprekken te voeren met een leerling die zich niet aan de spelregels houdt is, dat zo onbedoeld het ongewenste gedrag versterkt kan worden; immers men besteedt zodoende aandacht aan negatief gedrag.
2. Géén klassengesprek erover houden; ook dit komt pas in een latere fase aan de orde indien nodig.
3. Níet de klas mobiliseren via een KIVA training; 10 lessen van anderhalf uur aan de klas geven kan altijd nog als eenvoudige, voor de hand liggende, minder omslachtige interventies (hierna beschreven) niet voldoende helpen
4. Níet op heftige verontwaardigde toon praten met de pester

DO's ...: Wat doet men in deze fase WEL?

1. KORT GESPREK: (voorbeelden van een gesprek in bijlage 1)
Een kort gesprek hebben met Gedupeerde én Pester.
Gecheckt wordt of Gedupeerde op de juiste wijze twee stoptekens heeft gegeven.
2. TOON:
De toon daarbij is rustig, een beetje bezorgd, maar ook gedecideerd en zakelijk: kalme assertiviteit. Kinderen moeten daardoor het vertrouwen krijgen dat de mentor dit probleem op eenvoudige wijze gaat oplossen.
3. AFSPRAKEN:
Gesprek wordt afgerond met procedureafspraken voor de toekomst:
 - * welk gedrag vertoont pester in de toekomst niet meer
 - * wat is het moment om voortaan meteen te stoppen om toekomstige problemen te voorkomen
 - * mogelijk kan het slachtoffer ook nog een bijdrage leveren aan het voorkomen van toekomstige pesterijen.
4. SCHRIJFTAAK: (voorbeelden van een schrijftaak in bijlage 3)
 - 4.a. Een schrijftaak over het eigen onwenselijke gedrag ter waarde van ongeveer 1uur wordt opgelegd aan degene die STOP-tekens negeert.
 - 4.b. Indien Gedupeerde de procedure van het geven van de STOP tekens niet juist heeft toegepast, dan krijgt die ook schrijfwerk over de onvolkomenheden in het eigen gedrag.

Achtergrondinformatie taak mentor bij tweede melding

Bij de tweede melding van 'het negeren van stoptekens' (i.e. geen respect hebben voor andermans grenzen):

Wat gaat de mentor dán doen en met welk doel?

Mentor kan ervoor kiezen om

- A. dat alleen met de Plager/Pester af te handelen
- B. of de Gedupeerde erbij te vragen.

VARIANT A. : Gesprek met Pester EN Gedupeerde.

Als de mentor met Pester én Gedupeerde gaat spreken, dan gaat het gesprek iets langer duren. Dan worden een verdergaande gezamenlijke afspraken gemaakt, zodat Plager/Pester en Gedupeerde er samen voor kunnen zorgen dat toekomstige pesterijen worden voorkomen.

ouders:

Ouders hoeven in deze variant nog even niet een rol te spelen. Deze variant kan daarom voor de Pester aantrekkelijker zijn dan onderstaande variant. Men kan daarover met de Pester overleggen, welke variant diens voorkeur heeft.

VARIANT B. : Gesprek met Pester ALLEEN. (voorbeelden in bijlage 1)

Als de mentor alleen met de Pester spreekt, dan duurt het gesprek korter.

Nadeel voor de pester is dat ouders dan erbij betrokken worden.

- * Toon is wederom rustig, bezorgd, maar beslist: duidelijk wordt benoemd dat het gedrag echt moet stoppen.
- * Nogmaals krijgt 'de STOP-teken-negeerder' een korte uitleg waarom school het respecteren van andermans grenzen zo belangrijk vindt
- * Gevraagd wordt wat diegene nodig heeft om in de toekomst gehoor te geven aan andermans STOP-tekenen. Bekeken kan worden of eventuele praktische zaken (zitplaats, wat te doen als je uitgedaagd wordt, waar of bij wie kun je in de pauze misschien beter gaan staan, andere manieren van begrenzing die beter helpen en uitvoerbaar zijn, e.d.)
- * Tenslotte gaat de STOP-teken-negeerder over het eigen gedrag en de oplossingen (over)schrijven na schooltijd. Duur 2 uur.

Rol ouders Veelplager in deze fase

- lezen en ondertekenen van de schrijftaken
- maken hun kind duidelijk dat ze achter het standpunt van de school staan
- corrigeren/verbieden ongewenst gedrag en prijzen/benoemen goed gedrag van hun kind
- helpen hun kind het plaag/pestgedrag te stoppen.

Rol ouders Gedupeerde

- installeren hoop bij hun kind door de verwachting uit te spreken dat er een einde aan het pesten komt
- oefenen met kind (indien nodig) thuis in het aangeven van grenzen en het geven van stoptekens overeenkomstig de schoolregels en/of gemaakte afspraken (zie)

Eigen kracht gedupeerde versterken:

Het feit dat Gedupeerde zich op voorhand gesteund weet door de mentor, geeft aan de woorden van Gedupeerde ('nu moet je echt ophouden met ...') opeens veel kracht.

Die wilskracht voelt de Veelplager en mede daardoor stopt hij zijn onwenselijke gedrag.

Dat de Veelplager stopt, ervaart Gedupeerde als een grote triomf, want niemand anders dan Gedupeerde zelf heeft het pestprobleem dan helemaal zelf opgelost.

Het vergroot zijn zelfvertrouwen.

In de zeldzame gevallen dat al deze preventieve interventies niet helpen, dus als de Veelplager doorgaat met plagen en/of Gedupeerde doorgaat met niet volgens de schoolprocedure te handelen, dan gaat de afdelingsleider een rol spelen.

Achtergrondinformatie taak mentor/afdelingsleider bij derde melding

Als mentor hierna wederom nieuwe meldingen krijgt over degene die andermans STOP-tekenen negeert, dan neemt de hoeveelheid schrijftijd toe.

Meestal zal de afdelingsleider nu een crucialere rol gaan spelen.

De hoeveelheid (over)schrijfwerk is afhankelijk

a. van het aantal keren dat een plager/pester STOP-tekens heeft genegeerd en/of

b. van de ernst van het onprettige gedrag.

Het schrijfwerk (soms in combinatie met leeswerk) kan uiteenlopen van:

1 a 2 uur schrijven -> naar vele uren schrijven (meestal in het weekend, maandag inleveren).

ROL OUDERS in deze fase:

Ouders worden steeds intensiever betrokken bij het hardnekkige probleemgedrag.

*Mogelijk wordt er een week of drie met een gedragsschrift gewerkt op school, waarin tijdens elk lesuur de docent een notitie schrijft over het gedrag van de leerling.

Thuis moet dat schrift dagelijks besproken worden en ouders tekenen voor gezien.

*Mogelijk ook wordt in deze fase de wenselijkheid van professionele hulpverlening op of buiten school aan de orde gebracht, als het gedrag aanhoudt.

Bij ernstige gevallen van aanhoudende pesterijen:

1. Hulpverlening

Sociale vaardigheidstraining, psychologische begeleiding om adequater groepsgedrag te leren (en het pesten af te leren)

2. Gedrags-schrift gedurende drie weken (materiaal in bijlage 4)

Elke les legt de leerling het gedragsschrift bij de docent. Die zet notities in het gedragsschrift (voldoende, goed, onvoldoende werkhouding).

School zal met ouders meedenken hoe zij thuis hun kind het beste kunnen stimuleren tot beter gedrag. Bijvoorbeeld door een afspraak thuis:

*dat er per dag door het kind -al naargelang de aard van de notities in het gedragsschrift of de inhoud van mails - bepaalde privileges verdiend of verspeeld kunnen worden.

* dat er in het weekend door het kind - als er een week lang sprake is van verbeterd gedrag- een aparte beloning in de wacht gesleept kan worden.

* dat de periodes waarin beloningen verdiend kunnen worden, langzamerhand steeds meer worden verlengd

In aanvulling op wat thuis gebeurt zullen mentor/afdelingsleider of hulpverlener op school 1x per week bijvoorbeeld op vrijdag:

* enerzijds uiteraard een blijk van waardering geven voor alle keren dat er sprake was van verbeterd gedrag. Dan krijgt de leerling een vrije vrijdagmiddag!

* anderzijds, waar gedrag toch nog te wensen overliet, corrigerende maatregelen opleggen, bijvoorbeeld:

nablijven op vrijdagmiddag i.c.m. flinke schrijftaak (van 2 a 3 uur) die leerling in het weekend thuis moet (af)maken, met handtekening ouders.

3. Schorsing

Een leerling die stelselmatig STOP-tekens negeert maakt de sfeer onveilig en loopt in het uiterste geval kans op een schorsing.

Echter schorsen doet het Ignatius als het even kan pas nadat gebleken is dat flinke vrije tijd rovende (over)schrijfopdrachten niet helpen. Immers het inleveren van vrije tijd berokkent geen schade, het missen van lestijd wel, omdat cijfers kunnen dalen. Bovendien maakt het inleveren van vrije tijd meer indruk op leerlingen, dan het moeten missen van onderwijs. Dat laatste vinden ze veel minder vervelend dan het moeten inleveren van vrije tijd.

3. Overplaatsing naar andere klas

Ook kan het zijn dat een leerling die de sfeer in de klas onveilig maakt door stelselmatig STOP-tekens te negeren -als de (over)schrijfp opdrachten niet werken- niet langer in de eigen groep kan blijven en dus overplaatsing naar een andere klas riskeert.

4. Zoeken naar een andere school die beter is toegerust

Tenslotte zal, als het niet respecteren van andermans grenzen dan nog steeds aanhoudt, in dit uiterste geval een andere school gezocht moeten worden waar speciaal opgeleide docenten lesgeven die het hardnekkige gedragsprobleem beter kunnen behandelen dan een reguliere school met grote klassen, zoals het Ignatius is.

Noodzaak van intensieve samenwerking met ouders via gedrags-schrift in deze fase:

In laatstgenoemde drie gevallen wordt er door school veel contact gehouden met ouders, ook in verband met dossieropbouw.

Ouders zal gevraagd worden

*om thuis de inhoud van de mails en/of de notities in het gedragsschrift elke dag even door te nemen en er met zoon/dochter even bij stil te staan en als het lukt een bericht erbij te schrijven voor de school. (Soort Heen en Weer Schrift)

De ervaring leert dat als we het op deze wijze aanpakken het respecteren van andermans grenzen in een pril stadium voor alle leerlingen de gewoonste zaak van de wereld wordt.

Toelichting bij grote (over) schrijfp opdrachten:

De (over)schrijfp opdrachten zijn bedoeld om ernstigere maatregelen, (zoals lesontzegging, schorsing, of een overplaatsing naar een andere klas) zo lang mogelijk uit te stellen.

Maar nogmaals:

Meestal stoppen plagerijen en pesterijen door de STOPteken-procedure al in een vroeg stadium.

En anders dooft dat gedrag door de (over)schrijfp opdrachten lange tijd voor stap 3 vanzelf uit.

Maar een héél enkele keer kan een leerling zichzelf toch niet in de hand krijgen en gaat het pesten door.

In die zeer uitzonderlijke gevallen valt er niet te ontkomen aan ernstigere maatregelen in combinatie met hulpverlening zoals:

Rol Gedupeerde

- Bijt de spits af door vroegtijdig (in de 'Plaagfase') twee duidelijke Stoptekens te geven en zo zijn grens aan te geven
- Als die twee stoptekens niet helpen heeft Gedupeerde een meldingsplicht bij de mentor (formulier)

Stap 1: Gedupeerde zegt tegen de Veelplager:

"Hou alsjeblieft op, ik vind het nu echt vervelend worden" of kortweg: *'Hou nou eindelijk eens op'*
Op rustige en besliste toon. Geen geschreeuw erbij, geen scheldwoorden, geen andere incorrecte bejegeningen.

De meeste Veelplagers houden dan op: Gedupeerde heeft zijn probleem opgelost.

Heel soms gaat een Veelplager door: dan komt Stap 2, die eveneens (in een mentorles/op kamp/

tijdens) met leerlingen is geoefend .

Stap 2:

"Nu doe / zeg je het alweer; als je niet ophoudt omdat ik je vraag te stoppen, dan ga ik aan de mentor vragen wat ik de volgende keer dan beter kan doen om je gedrag te stoppen. Dus hou ermee op."

In vrijwel alle gevallen is het pesten daarna voorbij.

Stap 3:

Als de pester volhardt, dan meldt gedupeerde zich bij de mentor voor advies.

Gedupeerde deelt dat aan de Veelplager mee:

Jammer genoeg helpt wat ik tot nu toe doe/zeg niet, want nu doe/zeg je het alweer.

Daarom ga ik nu naar de mentor zodat ons probleem daar wordt opgelost.

Gedupeerde en Veelplager weten precies wat de mentor wel en niet gaat doen.

Zij kennen de 3 stappen van de mentor, want ook die zijn in de mentorles/ op kamp/tijdens... aan de orde geweest. Die voorspelbaarheid genereert rust en vertrouwen bij Gedupeerde.

Consequenties voor veelplagers: toelichting

Veelplagers in de beginfase te maken krijgen met een gedragscorrigerende maatregel die bestaat uit het **(over)schrijven van een tekst over het eigen gedrag**.

Daarin staan een of meer tips beschreven over: hoe kan ik voorkomen dat ik in de toekomst weer de spelregels van de school overtreed of stoptekens van een ander negeer?

Doordat het overschrijven **flink wat vrije tijd** kost wordt voortzetting van bedoeld gedrag minder lonend dus minder aantrekkelijk. De eerste keer hoeven ouders dat bij een kleinigheidje nog niet te tekenen, maar de keer erop **ALTIJD** wel.

Tweede keer in de fout? Dan gaan ouders **ALTIJD** wel tekenen.

Tevens gaan Veelplagers dan intensiever meedenken over **concrete oplossingen**:

dus manieren bedenken om hun gedrag te wijzigen:

- andere zitplaats?
- niet meer in de buurt van bepaalde leerlingen gaan staan/ zitten
- tijdig weglopen als je uitgedaagd wordt,
- etc

Daarna aan Veelplager ook in oplopende mate van intensiteit **hulp** aangeboden kan gaan worden, in aanvulling op corrigerende maatregelen.

Veelplagers kan men ook een excuusbrief laten schrijven (aan bijvoorbeeld Gedupeerde en/of aan ouders van Gedupeerde)

en/of een toespraak moeten houden in de klas (bijvoorbeeld als de les orde ernstig verstoord is geraakt, om de klas gerust te stellen dat de kans op herhaling van het gebeurde minimaal is).

Bijzonderheid:

Als Gedupeerde ook bepaalde sociale vaardigheden mist waardoor hij/zij zichzelf telkens in de problemen brengt, dus onbedoeld de kans op aanvaringen of pesterijen vergroot, dan zal er ook voor Gedupeerde gezocht moeten worden naar een combinatie van hulp (om nieuw gewenst gedrag te leren) en gedragscorrectie (om het oude ongewenste gedrag te laten varen)

Bijlage 1

Voorbeelden van mentorgesprekjes naar aanleiding van melding gedupeerde

VOORBEELD 1:

Mentor roept Gedupeerde en Pester bij zich voor een gesprek waarin:

- de Gedupeerde volgens de procedure heeft gehandeld.
- Pester twee duidelijk gegeven stoptekens heeft genegeerd.

Duur gesprek: 5 minuten:

Blijf kalm en vriendelijk: U gaat dit rustig volgens de procedure oplossen.

1. Vraag Gedupeerde	om welk pesterig gedrag het gaat.
2. Vraag Pester	of dat klopt.
3. Vraag Gedupeerde	wat hij heeft gedaan om het te stoppen.
4. Vraag de Pester	of het klopt.

Afronding:

5.a. Bij de eerste melding van een pesterij: waarschuwing voor schrijftaak:

De mentor legt aan de Pester uit dat die bij een volgende melding een schrijftaak van ongeveer 1 uur meekrijgt. (over het eigen gedrag van de Pester)

5.b. Bij de tweede melding van een pesterij: schrijftaak opleggen:

De mentor legt de Pester een schrijftaak op over het eigen gedrag + handtekening ouders, die ongeveer 1 uur in beslag neemt (voorbeelden in bijlage 1)

5.c. Bij de derde melding van pesterij:

Zover zal het zelden komen, maar indien wel:

stappenplan bij aanhoudende pesterijen (zie derde melding)

Tot besluit:

- Bedank beide leerlingen voor het gesprek
- Spreek positieve verwachtingen uit voor de toekomst.

VOORBEELD 2:

Mentor roept Gedupeerde en Pester bij zich voor een gesprek, waarin:

- Gedupeerde NIET helemaal volgens de procedure heeft gehandeld.
- Pester heeft twee stoptekens genegeerd.

Duur gesprek: 5-10 minuten. Houding: kalm, beslist en vriendelijk.

1. Vraag Gedupeerde	om welk pesterig gedrag het gaat.
2. Vraag Pester	of dat klopt.
3. Vraag Gedupeerde	wat hij heeft gedaan om het te stoppen.
4. Vraag Pester	of het klopt.
5. Leg kort uit aan Gedupeerde	wat het effect is van deze inadequate manier van handelen
6. en aan de Pester	wat er procedureel fout is aan diens gedrag

Afronding: 1 uur schrijftaak delen door twee:

- Ontwerp schrijftaak van een half uur voor Pester (of laat Pester die zelf ontwerpen)

8. Ontwerp schrijftaak van een half uur voor Gedupeerde (of laat Gedupeerde die zelf ontwerpen)
9. Bedank beide leerlingen voor het gesprek
10. Spreek positieve verwachtingen uit voor de toekomst.

VOORBEELD 3.

Mentor roept Gedupeerde en Pester bij zich voor een gesprek, waarin:

- a. Gedupeerde mogelijk onbedoeld IRRITATIES heeft opgeroepen
- b. Pester die ook verkeerd heeft gehandeld door te gaan pesten in plaats van de juiste procedure te bewandelen.

Duur gesprek: 15 minuten(?)

Ook hier weer een kalme assertiviteit, rust. U weet precies hoe u dit gaat oplossen.

1. Vraag Gedupeerde om welk pesterig gedrag het gaat.
2. Vraag Pester of dat klopt.
3. Vraag Gedupeerde wat hij heeft gedaan om het te stoppen.
4. Vraag de Pester of het klopt.
Pester geeft nu uitgebreidere informatie over gedrag/reacties Gedupeerde
5. Vraag daarna aan de Pester of Gedupeerde voortaan iets kan doen of laten, waardoor Pester geholpen wordt op te houden met pesten of er zelfs niet aan te beginnen.
6. Vraag Gedupeerde of het voor hem/haar mogelijk is de door Pester gegeven 'gedragssuggestie' uit te voeren. Zo ja, dan wordt dat het nieuwe gedrag van Gedupeerde dat bij deze afgesproken wordt

Afronding

7. Bedank de Pester voor de tip aan de ander, maar zeg er daarna bij tegen de Pester:
*dat ook als hij zich ergert aan andermans gedrag,
het niet de regel is om te gaan pesten,
maar om dan gewoon de 3 procedurestappen te doen,
dus gewoon tegen de ander te zeggen: '
Stop hou ermee op, want ik vind het vervelend als je dat doet' enzovoort*

Verdeel daarna een schrijftaak over de 2 personen, ieder ¾ uur schrijfwerk.

8. Ontwerp samen met de de Gedupeerde een tekst die hij/zij gaat (over)schrijven: over het gedrag dat hij minder zal gaan vertonen, om zodoende minder ergernis op te roepen bij de ander en zodoende de kans op het onbedoeld irriteren van anderen te voorkomen.
9. Ontwerp samen met de Pester een tekst die de Pester gaat (over)schrijven: over het feit dat -ook als hij zich ergert- het niet de bedoeling is om te gaan pesten maar gewoon de ander te vragen op te houden met bepaald ongewenst gedrag.
10. Bedank beide leerlingen voor het gesprek
11. Spreek positieve verwachtingen uit voor de toekomst.

Bijlage 2

Wat kan men betrokken leerlingen ter voorbereiding op mentorgesprek laten schrijven?

INVULFORMULIER VOOR GEDUPEERDE VAN PESTERIG GEDRAG,
DIE AAN PESTER TEVERGEEFS TWEE STOPTEKENS GEGEVEN HEEFT

Naam..... Klas..... Mentor.....Afdelingsleider.....

Wie ging er door met ongewenst gedrag ondanks jouw twee stoptekens?

.....

En wie hielden ermee op?

Nvt.en

Wat hield het onprettige gedrag in?

Uitlachen, bijnamen geven, schelden, spullen afpakken, aanraken, duwen, beetpakken, schoppen, slaan, anders:

Op welk moment doet het onprettige gedrag zich voor?

Na schooltijd, tijdens de pauzes, voor schooltijd, anders:

Waar doet het ongewenste gedrag zich voor?

In de gangen, in de kantine, op het schoolplein, in fietsenstalling, op straat voor de school, tijdens bepaalde lessen namelijk vooral bij.....

anders:

Wie gedraagt zich het meest onprettig?..... Waarom?.....

Wie is de leider / de baas tijdens de ongewenste gedragingen?

Hoe erg vind je het onprettige gedrag?

Ik word er neerslachtig van, agressief van, ik slaap er slecht door, ik word bang, ik moet huilen, ik zie tegen bepaalde lessen op (namelijk) ik zie ertegen op om naar school te komen,.....

Wie helpt jou?

Wie is jouw vriend(in), wie zijn jouw vriend(inn)en?

Heb je tegen de docent gezegd dat je last had van andermans onprettige gedrag?

En wat is er toen tegen jou en/of tegen die ander(en) gezegd?

Zijn er spullen afgepakt, kwijt, kapot gemaakt? Ja / nee /

Wat heb je zelf gedaan? Terug schelden / terug slaan / uitlachen /

Heb je hier straf voor gekregen? Ja / nee nog niet / anders.....

Amsterdam Zuid

Ben jij zelf wel eens doorgedaan met onprettig gedrag ondanks twee stoptekens?

Is dit de eerste keer dat je dit invulformulier invult? Ja / nee /.....

Z.O.Z.

Heb je alles naar waarheid ingevuld? Zo nee, vraag dan een nieuw invulformulier.

Datum..... Naam.....

Handtekening.....

OF: een essay laten schrijven over het gebeurde.

Bijlage 3

Wat kan men betrokken veelplagers laten schrijven?

Voorbeeld 1:

Invulformulier voor leerling met pesterig gedrag, die twee stoptekens negeerde

Inleiding:

Je hebt vandaag of onlangs twee stoptekens genegeerd van een ander.

Daarmee heb je een belangrijke regel van het Ignatius (namelijk het respecteren van andermans grenzen) overtreden.

Om te zorgen dat dit niet weer hoeft te gebeuren, gaarne onderstaande vragen invullen:

Naam..... klas.....mentor.....afdelingsleider.....

Het negeren van twee stoptekens is op onze school niet toegestaan. Toch is dat gebeurd. Met de volgende vragen willen we van jou weten wat er gebeurd is.

Heb je het invulformulier van de gever van twee stoptekens doorgelezen? Ja, nee.

Klopt het dat je ondanks twee duidelijke stoptekens doorgedaan bent met
.....(vul het ongewenste gedrag van jou in)?

Ja, nee, anders.....

Klopt de rest van het invulformulier ook in grote lijnen? Ja nee

Heb je een aanvulling erop? Ja, nee

Is er een aanleiding waarom je je gedrag niet stopt na twee stoptekens?

Zijn er anderen die jouw gedrag nadoen?

Vind je het grappig of leuk om door te gaan ondanks twee stoptekens?

Waarom ga je juist bij dit meisje of deze jongen na 2 stoptekens toch door met je gedrag?

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat je ophoudt met je gedrag?

Heb je een voorstel wat jou kan helpen je gedrag te wijzigen?

Denk hierbij allereerst aan wat JOUW bijdrage kan zijn.

Wat kan de ander doen om je te helpen je gedrag voortaan achterwege te laten?

Weet je wat de gevolgen kunnen zijn als je toch doorgaat met je gedrag?....

Wat vind jij dat er moet gebeuren als je doorgaat met je gedrag en met het negeren van andermans stoptekens?

In het invulformulier van gedupeerde heb je kunnen lezen hoe erg het is als iemand ondanks stoptekens gewoon doorgaat met ongewenst gedrag. Wat vind je daarvan?

.....

Is dit de eerste keer dat je dit formulier invult? Ja.Nee.

Zo nee, was het dan de tweede keer, derde keer, vierde keer? Omcirkel het goed antwoord.

Als het de tweede keer is dan zie achterkant bij tweede keer.

Als het de derde keer is: zie ommezijde bij derde keer

Als het de vierde keer is: zie ommezijde bij vierde keer.

Ik heb in bovenstaande geen foute informatie gegeven. Als je wel een fout hebt gemaakt, vraag dan een nieuw formulier. Ben je niet helemaal eerlijk geweest: vraag dan ook een nieuw formulier.

Datum.....

Naam.....

Voorbeeld 2:

Schrijfopdracht voor leerling met pesterig gedrag die twee stopteken negeerde

Is het de eerste keer dat je niet op tijd kom stoppen met plagen? Ja nee

Indien ja:

Vul dan onderstaande tekst naar waarheid aan en schrijf daarna die tekst in zijn geheel maal over. Leesbaar schrijven en nummeren.

Indien nee:

Is het dan de tweede keer dat je niet tijdig bent opgehouden met plagen? Ja Nee.

Indien ja:

Vul onderstaande tekst naar waarheid in en schrijf die tekst in zijn geheel maal over. Leesbaar schrijven en nummeren.

Indien nee:

Is het de derde keer? Ja Nee

Indien ja:

Vul onderstaande tekst naar waarheid in en schrijf die tekst in zijn geheel maal over. Leesbaar schrijven en nummeren.

Indien nee:

Is het de vierde keer? Ja Nee

Indien ja:

Vul onderstaande tekst naar waarheid in en schrijf die tekst in zijn geheel maal over. Leesbaar schrijven en nummeren.

Nog meer voorbeelden:

- Mentor en leerling ontwerpen samen een tekst.
- Leerling kiest een tekst die het meest op zijn/haar gedrag van toepassing is
- Leerling vult onderstaande zinnen aan zodat het overeenkomt met het gebeurde
- Leerling ontwerpt helemaal zelf een tekst van woorden die hij/zij daarna ... maal gaat overschrijven.

Bijvoorbeeld aanvulzinnen:

Ik weet dat het op school de regel is dat

Want

Jammer genoeg

Voortaan is het beter als ik

Want zodoende.....

Als mij het in de toekomst niet lukt om mij in sociaal opzicht prettig en respectvol te gedragen, dan is het misschien een goed idee om bij een hulpverleningsinstelling bijvoorbeeld een training te gaan volgen om mijn sociale vaardigheden te leren verbeteren.

Maak zelf de tekst af waar puntjes staan.

Schrijf die 5x over, als het de 1^e maal is dat je niet tijdig kon stoppen met plagen /als je de 1^e maal dit invulformulier invult)

Schrijf 7 maal over als het de 2^e keer is

Schrijf 10 maal over als het de 3^e maal is

14 maal, als het de 4^e maal is.

Schrijfpdracht 2:

Vul de volgende tekst aan:

Ondanks twee duidelijke stoptekens van de ander ging ik gewoon door met:

.....

Dat getuigt van weinig respect voor andermans grenzen.

Immers

Op het Ignatius

Als ik doorga met het negeren van andermans stoptekens en van de regels die op het Ignatius gelden, dan kan ik riskeren dat

of

Ik wil vanaf nu graag voorkomen dat ik door mijn eigen gedrag in de problemen kom.

Hopelijk helpt het als ik al (over)schrijvend lang ga stilstaan bij mijn gedrag en de nadelige gevolgen daarvan voor de ander en voor mijzelf.

Als ik nog eens na twee stoptekens doorga met gedrag dat de ander onprettig vindt, dan snap ik dat de school gaat voorstellen dat ik na schooltijd in mijn vrije tijd ergens een cursus of begeleiding of therapie ga doen om adequater groepsgedrag te leren.

Schrijfpdracht 3:

Over te schrijven tekst die leerling samen met docent/mentor/afdelingsleider heeft ontworpen.

Zoveel maal overschrijven (uurtje werk of meer)

Handtekening ouders

Schrijfpdracht 4:

De over te schrijven tekst bestaat uit een verslag van betrokken leerling(en) over het hoor- en wederhoorgesprek dat zojuist gevoerd is, eventueel aangevuld met eigen voornemens of gemaakte afspraken.

Zoveel maal overschrijven.

+ handtekening ouders

Schrijfpdracht 5:

Veelplager kan ook het INVULFORMULIER VOOR GEDUPEERDE samenvatten, waarin het gebeurde beschreven staat vanuit het gezichtspunt van gedupeerde, die tevergeefs twee stoptekens gegeven heeft.

Zoveel maal overschrijven + handtekening ouders

Voorbeeld schrijftaak voor gedupeerde als die zelf ook inadequaat gehandeld heeft.

Bijvoorbeeld als gedupeerde zelf plaag- of pestgedrag heeft vertoond, waardoor pesterijen onbedoeld aangewakkerd worden.

Onderstaande tekst van 164 woorden laten overschrijven

4 maal of 6 maal of 10 maal of .. maal laten overschrijven.

Het is onverstandig dat ik in plaats van twee duidelijke stoptekens, zelf ook onprettig gedrag ben gaan vertonen. Want zo maak ik het probleem groter in plaats van kleiner.

Voortaan geef ik alleen twee duidelijke stoptekens. De eerste luidt: Hou op, ik vind het vervelend wat je doet.

De tweede luidt: Ik zei toch dat je op moest houden? Als je niet ophoudt omdat ik het vraag, vraag ik aan de mentor wat ik dan beter kan doen om je gedrag te stoppen. Als dat niet helpt ga ik voortaan geen eigen rechter meer spelen, maar zeg ik rustig dat ik er nu genoeg van heb, dat twee maal waarschuwen kennelijk niet helpt en dat ik het probleem dus nu ga melden bij de mentor zodat die ervoor kan zorgen dat andermans onprettige gedrag stopt. Door dat voortaan zo te doen stop ik het onprettige gedrag zonder het probleem groter te maken dan nodig is en zonder mijzelf onnodig in de problemen te brengen.

1 maal 1 regel overschrijven (getypt in Times new Roman 12) kost: 1 minuut.

1 maal deze 10,5 regels overschrijven kost ongeveer 10 minuten.

6 x overschrijven kost 1 uur.

10 x overschrijven kost 100 minuten = 1 uur en 40 minuten..

Bijlage 4

Gedrags(boordelings)schrift (bijgaande brief)

Aan mijn docenten.

Wilt u noteren wat u van mijn gedrag vond tijdens uw les?

1. Ik ga vooral mijn best doen

om

en niet meer

2. Verder ga ik voortaan

Met kijk ik de komendeweken
wat goed gaat en wat ik nog ga verbeteren.

Dank u wel voor de medewerking.

Datum

Bijlage 4.1

Gedrag(s)beoordelings(s)chrift (voorbeeldpagina)

Gedrag(s)beoordeling / werkhouding:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

G = Goede werkhouding

V = Voldoende/ geen bijzonderheden

O = Onvoldoende werkhouding

Maandag datum:	Vak	werkhouding in de les g v o	Opmerkingen.....
1 ^e uur			
2 ^e uur			
3 ^e uur			
4 ^e uur			
5 ^e uur			
6 ^e uur			

Gedrag buiten de les:

Bijlage 4.2

Gedrags(bedoordelings)schrift (gebruiksaanwijzing op school)

Dit blad is bestemd voor

1. Mijn mentor.....
2. (bij verhindering:)

Positieve en negatieve consequenties
bij goed/minder goed gedrag op school

Bij v-tjes en g-tjes: verdient leerling een blijk van waardering.

Bij o-tjes: EERSTE WEEK van

1. Met..... bekijk ik wekelijks
opdag omuur mijn gedragsoverzicht
3. Eersteo-tjes: geen consequenties deze week
4. Vanaf het^e o-tje kost elk o-tje:strafpunten
.....bepaalt wat de consequenties zijn

TWEDE WEEK van

1. Met(mentor of)
bekijk ik vrijdag omuur
mijn gedragsoverzicht
5. Eerste 3 o-tjes: : geen consequenties deze week
6. Vanaf 4^e o-tje telt elk o-tje voor : strafpunten

DERDE WEEK:

Kijken of mijn gedrag ook zonder het gedragsoverzicht vanzelf beter blijft gaan.

1. Zolang het gedrag in orde blijft, is het gedragsoverzicht niet meer nodig.
2. Als gedrag weer minder goed wordt, wordt het gedragsoverzicht weer een paar weken gebruikt.

CONSEQUENTIES bij teveel o-tjes / STRAFPUNTEN:

Alle **onvoldoendes** optellen.

Elke onvoldoende = onderstaande tekst bijvoorbeeld 10x overschrijven

Het is onverstandig van mij dat ik de les verstoord heb met mijn gedrag, want zo leid ik de anderen af en ook mijzelf. Dat is niet bevorderlijk voor mijn cijfers en ook niet voor de cijfers van anderen die last van mijn gedrag hebben. Daarom ga ik voortaan ervoor zorgen dat ik rustig meedoe met de les, zonder iemand te storen.

Amsterdam Zuid

FonsVitae
Lyceum

St. Nicolaas
lyceum
gymnasium atheneum havo

Vrijdagmiddag op school nablijven om bovenstaande tekst ... maal over te schrijven.

Bijlage 4.3

Gedrag(s)beoordelings(s)chrift (voor leerling en ouders)

Positieve consequenties bij goed gedrag

Negatieve consequenties bij minder goed gedrag

EERSTE WEEK

Dagelijks:

Bij elk g-tje en/of v-tje mag/krijg ik thuis die dag

Maar als ik een o-tje die dag heb, mag/krijg ik minder

In weekend :

Tel ik samen metalle bonuspunten en strafpunten op.

Bij bonuspunten mag ik/krijg ik

Bij strafpunten geldt als consequentie dat ik

TWEEDE WEEK

Dagelijks:

Bij elk g-tje en/of v-tje mag/krijg ik thuis die dag

Maar als ik een o-tje die dag heb, mag/krijg ik minder.

In weekend :

tel ik alles op samen met..... ..

Bij g-tjes en/of v-tjes mag ik

Bijo-tjes geldt als consequentie dat ik

DERDE WEEK

Kijken we of mijn gedrag ook zonder het gedragsoverzicht vanzelf beter blijft gaan.

2. Zolang het gedrag in orde blijft,
is het gedragsoverzicht niet meer nodig.
3. Als gedrag weer minder goed wordt, wordt het gedragsoverzicht weer een paar weken gebruikt.

VOORBEELD PUNTENTELLING THUIS

Thuis per dag beoordelen:

Gedrag in de les :

...x goed =..... bonuspunten (recht op bepaald privilege)

...x voldoende =bonuspunten

...x onvoldoende =.....strafpunten

Eventuele opmerkingen over gedrag buiten de les:

in de gang : ...maal 'o'

fietsenstalling: ...

kantine: ...
rondom school: ...

voorbeeld:

6x goed = 12 bonuspunten → 12 x 5 minuten = 60 minuten recht op bepaald privilege die dag

1x goed = 1 bonuspunt → 1 x 5 minuten = 5 minuten

6x voldoende = 6 bonuspunten → 6 x 5 minuten = 30 minuten

1x voldoende = 1 bonuspunt → 1 x 5 minuten = 5 minuten

6x onvoldoende = 6 strafpunten → 6 x -5 minuten = 30 minuten MINDER dat privilege

1x onvoldoende = 1 strafpunt → 1 x -5 minuten = 5 minuten MINDER

Weekend-beoordeling!

Alles nog eens optellen!

5 dagen **goed** → 5 x 6 goed = 30 bonuspunten
= 30 x 5 = 150 minuten een extra leuke activiteit in weekend (vr, za, zo)

5 dagen **voldoende** → 5 x 6 voldoende = 30 x 3 minuten extra leuke dingen doen
= 90 minuten extra leuke activiteit dat weekend

Bijlage 5

Klassenenquête

Beste leerling

Voor jullie ligt een vragenlijstje over de manier waarop we met elkaar omgaan en rekening met elkaar houden.

Op de meeste scholen gelden regels als: We schelden elkaar niet uit; we pesten elkaar niet; als we een conflict hebben en we komen er zelf niet uit, dan roepen we op tijd hulp bij in van een volwassene/docent of de mentor, en zo voort.

We proberen ons daar allemaal aan te houden, maar soms lukt dat niet altijd.

Dit vragenlijstje gaat over het omgangsklimaat en de werksfeer in de lessen.

Als we al jullie antwoorden hebben bestudeerd, weten beter, hoe we ervoor kunnen zorgen dat de sfeer in de lessen rustig prettig en veilig wordt én blijft.

Je kunt gerust alle vragen eerlijk antwoorden, want alleen je mentor en de schoolpedagoog zullen je antwoorden zien. Zij gaan namelijk de antwoorden tellen. Dus niemand anders uit de klas en van school zal jouw antwoorden weten. De klas krijgt alleen te horen hoe vaak bepaalde antwoorden gegeven zijn. Werk rustig voor jezelf en vul de vragen zorgvuldig in.

Vraag 0: Naam: Klas..... Datum:

Vraag 1: hoe vind jij de omgangssfeer in de klas?

Vraag 1a: Hoe vind je de werksfeer in de lessen?

Vraag 2: Wat vind je prettig aan jouw klas?

Vraag 3: Wat vind je wel eens minder prettig gedrag in jouw klas?

Vraag 3a: Noem eens een paar voorbeelden van minder prettig gedrag?

Vraag 4: Gedraag je jezelf wel eens op een onprettige manier?
Zo ja, wat doe je dan wel eens?

Vraag 5: Wie zijn er het vaakst slachtoffer van onprettig gedrag van klasgenoten?

Vraag 5a: Heb je een advies aan degene(n), die het vaakst last hebben onprettig gedrag?

Vraag 6: Wie zijn degenen die door hun gedrag wel eens de sfeer onprettig maken?

Vaak:

Af en toe:

Vraag 6a: Wie maken de sfeer door hun gedrag nooit of bijna nooit onprettig?

Vraag 7: Bij welke lessen speelt zich het onprettige gedrag het meest af?

Vraag 7a: Hoe komt dat denk je?

Vraag 7b: Wat zou de docent kunnen doen om te zorgen dat de werksfeer rustiger en prettiger wordt?

Vraag 8. Tijdens welke lessen is er bijna nooit sprake van onprettig gedrag?

Vraag 8.a: Hoe komt dat denk je

Vraag 9: Corrigeer jij wel eens iemand, die onprettig gedrag vertoont of de klassenregels overtreedt?

Vraag 9a: Helpt dat? Leg je antwoord uit.

Vraag 10: Heb jij ideeën, waardoor het in onze klas (nóg) prettiger kan worden?

Vraag 10a: Zijn er -met het oog daarop- nog extra gedragsregels nodig?

Vraag 11: Welke corrigerende maatregel helpt volgens jou het beste, als iemand de (klassen)regels per ongeluk steeds maar blijft overtreden?

Vraag 12: Als we een keer iets leuks met onze klas zouden willen doen dat goed is voor de onderlinge band, wat zou dat dan kunnen zijn?

Ruimte voor andere opmerkingen:

Dank je wel voor het invullen.